

ОСНОВНІ АСПЕКТИ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

Національний університет «Львівська політехніка»

Анотація. У статті наведено стан інвестиційної діяльності України, визначено фактори, що впливають на її розвиток.

Ключові слова: інвестиційна діяльність, інвестиційна привабливість, конкурентоспроможність.

The main aspects of investment activity in Ukraine

Abstract. There are present state of investment activity in Ukraine and identifies the factors influencing its development.

Keywords: investment activity; investment attractiveness; competitiveness.

Протягом останніх років значного поширення у світовій економіці набувають процеси глобалізації, уніфікації, інтернаціоналізації. Одним із напрямів інтеграції вітчизняної економіки у міжнародний економічний простір є залучення іноземних інвестицій, що впливають на рівень науково-технічного розвитку країни, обсяги виробництва та реалізації національної продукції, процеси модернізації та структуризації всієї економіки. Зокрема, для економічної діяльності України важливою передумовою розвитку підприємництва та вітчизняної економіки є її інвестиційна діяльність, що полягає у залученні іноземних інвестицій. За останній період, проблеми із залученими іноземними ресурсами загострюються, що на пряму пов'язано із державною політикою регулювання іноземного інвестування.

Визначним для прийняття рішення щодо інвестування України іноземними інвесторами є національний потенціал, розвиток та ресурси, що є конкурентоспроможними. Варто зазначити, що інвестування коштів в Україну є досить вигідним, зокрема можна виділити наступні переваги: угода про Асоціацію з Європейським союзом; діючі державні гарантії захисту іноземних інвестицій; спрощена реєстрація та здійснення всіх форм звітності для бізнесу; наявність внутрішнього ринку товарів та послуг в Україні; відносно недорогі трудові ресурси; реформа землі сільськогосподарського призначення; можливість іноземним інвесторам фізичним особам отримати постійний вид на проживання в Україні. Крім того, з кінця вересня 2017 року набувають чинності зміни, які передбачають отримання іноземними інвесторами посвідки на проживання в разі: якщо іноземець є засновником і / або учасником, і / або бенефіціаром юридичної особи в Україні; якщо іноземець або іноземна юридична особа, в якому він є бенефіціаром, володіє часткою власності не менше 100 000 євро в статутному капіталі української компанії [1].

Враховуючи той факт, що залучені кошти в національному бюджеті відіграють важливу роль, політика України щодо залучення та регулювання інвестицій має спрямовуватись на збереження основних держав – інвесторів. Для цього слід з'ясувати, які країни-інвестори є найважливішими. Проаналізувавши офіційні дані Державної служби статистики, можна отримати наступну інформацію щодо прямих інвестицій за країнами станом на кінець 2019 року. Серед 15 країн, що увійшли до основної статистики, перших 5 складають найбільшу частку інвестованого капіталу, що у % становить: Кіпр (26,6%), Нідерланди (26,0%), Швейцарія (5,9%), Німеччина (4,6%), Велика Британія (4,6%). Це свідчить про зв'язок щодо розвитку та збагачення національної економіки з вкладеннями вищезгаданих держав. Згідно з наведеними даними, обсяги прямих інвестицій в Україну несуттєво збільшилися – з 48,9 до 51,4 млрд. дол. США [2].

Варто зазначити, що згідно з даними цієї ж статистики станом на кінець 2019 року, серед найбільш інвестиційно привабливих сфер в Україні є промисловість (40,6%), оптова та роздрібна торгівля (14,4%), фінансова та страхова діяльність (10,7%), операції з нерухомим майном (8,5%) [2]. Сільське

господарство завжди було найціннішим ресурсом в Україні, однією з основних сфер, що забезпечувала збагачення державного бюджету. Тому постійне удосконалення і розвиток промисловості, інфраструктури пов'язаної з сільським господарством збільшує потенційну привабливість для інвесторів. Велике значення має також і розвиток ІТ-сфери в Україні, оскільки цей сектор є привабливим для європейських інвесторів за рахунок молодшої та порівняно дешевшої робочої сили, вигідного розташування та прогресивного науково-технічного розвитку. Інвестиції також поширюються на інфраструктуру, а саме: передове місце займають компанії, пов'язані з будівництвом та наданням супутніх послуг. Також привабливими сферами для інвесторів є галузь логістики, що стрімко розвивається, особливо щодо поставки товарів роздрібною торгівлю, фармацевтична галузь, а також виробництво деталей для малого та середнього обладнання, постачання автозапчастин [3].

На інвестиційну діяльність впливають різноманітні чинники, які її розвивають, або як частіше буває, сповільнюють та погіршують. Серед основних таких чинників варто виділити наступні: нестабільність законодавчої бази, тобто суперечливість, неточність підзаконних актів, корупція, нерегулярність системи захисту та надання нечітких гарантій щодо прав інвестора, нестабільна судова та податкова система часто зупиняє інвесторів у прийнятті рішень. Недосконало розвинена інфраструктура в Україні, оскільки залізнична мережа, автомобільні шляхи та авіаційні сполучення потребують модернізації. Впливають також і реформи, що здійснюються впродовж останніх років, у зв'язку зі зміною керуючої ланки держави. Ці зміни можуть призвести як до покращення інвестиційної ситуації, так і навпаки, оскільки все залежить чи сприятиме політика влади до зростання інвестиційних капіталовкладень. За останній період негативно вплинула ситуація пов'язана із світовою пандемією, що спричинила загальний хаос і падіння економіки не тільки в Україні, але й в інших державах. В тому числі спричинила деякі зміни в інвестуванні, оскільки різко змінились спрямування інвесторів у фармацевтичну сферу для закупівлі необхідних медичних матеріалів. Також впливають і самі інвестори, основною метою яких є переважно досягнення своїх фінансових цілей та інтересів. Вкладаючи основні ресурси в одні галузі, інші залишаються менш розвиненими, що погіршує загальну інвестиційну ситуацію в Україні. Не менш важливим фактором, що впливає на залучення інвесторів є збройні конфлікти, що відбуваються на території держави. Оскільки політична ситуація напряму впливає на розвиток економічного потенціалу країни, інвестори можуть в певній мірі скорочувати свою діяльність, і обирати більш стабільні та привабливі території.

Таким чином, враховуючи негативні фактори, що впливають на інвестиційний клімат в Україні, варто здійснювати таку політичну діяльність, яка б регулювала капіталовкладення у національні підприємства, здійснювала заходи щодо залучення нових та впливових на міжнародному ринку суб'єктів інвестиційної діяльності, велику увагу приділяла законодавчій базі та податковій реформі, враховувала міжнародний досвід та стратегії із залучення необхідних ресурсів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. «Інвестиції в Україну» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://ogp.ua/uk/posluhy-dlia-inozemtsiv/investytsii-v-ukrainu>
2. «Національний банк удосконалює обчислення статистики прямих іноземних інвестицій» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/natsionalniy-bank-udokonaluyue-obchislennya-statistiki-pryamih-inozemnih-investitsiy>
«Презентація про удосконалення статистики прямих іноземних інвестицій» [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/FDI_pr_2020-06-26.pdf?v=4
3. «Український ринок інвестицій: тенденції та перспективи на 2020 рік та майбутнє» Юридична Газета [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://sk.ua/uk/publications-uk/investicii-2020/>

Симак Анастасія Валеріївна – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки підприємства та інвестицій, Національний університет “Львівська політехніка”, Львів, e-mail: anastasii.v.symak@lpnu.ua

Михаленич Христина – студентка, Національний університет “Львівська політехніка”, Львів, e-mail: khrystyna.mykhalenykh.ek.2018@lpnu.ua